

Programma Ontwikkeling jonge kind

Handreiking programmalijn 4: het versterken van groep 1 en 2 met een onderwijsassistent of pedagogisch medewerker (als combinatiebaan) naast de bevoegde leerkracht.

Het Programma Ontwikkeling jonge kind is de uitwerking van de ambitie uit het coalitieakkoord. Het doel van het programma is om de kansengelijkheid van kinderen te vergroten door de voorschoolse en vroegschoolse periode te optimaliseren, zodat ieder kind zich in die eerste belangrijke levensjaren zo goed mogelijk kan ontwikkelen en een goede start heeft van diens schoolloopbaan. Het programma is aanvullend op het lopende beleid met betrekking tot voor- en vroegschoolse educatie, en sluit aan bij het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid.

Het programma Ontwikkeling jonge kind bestaat uit vier programmalijnen. Programmalijn 1 en 2 zijn gericht op de voorschoolse periode. Programmalijn 4 is gericht op de vroegschoolse periode, en programmalijn 3 op beide periodes. In dit document zal nader worden ingegaan op programmalijn 4: het versterken van groep 1 en 2 met een onderwijsassistent of pedagogisch medewerker (als combinatiebaan) naast de bevoegde leerkracht.

Een goede start in het onderwijs heeft een positief effect op het welbevinden alsook op de schoolprestaties van kinderen. Uit het pre-COOL onderzoek blijkt dat de educatieve kwaliteit van de vroegschoolse educatie lager is dan die van de voorschoolse educatie. Er zijn signalen dat de grote klassen voor een belangrijk deel ten grondslag zouden kunnen liggen aan de beperkte educatieve kwaliteit in de groep 1 en 2. Zo geldt er in de voorschoolse educatie een beroepskracht-kindratio van 1:8, terwijl een leerkracht in groep 1 en 2 gemiddeld 24 leerlingen onder diens hoede heeft. Dat maakt het voor leerkrachten, ondanks hun grote inzet, erg moeilijk om te bieden wat jonge kinderen juist nodig hebben: veel directe, hoogwaardige interacties en spelend leren waarbij wordt aangesloten bij de interesses van het individuele kind.

Om leerkrachten in groep 1 en 2 in staat te stellen om de positieve effecten van voorschoolse educatie voort te zetten, stimuleren we de inzet van een extra professional op de groep. De professional kan een onderwijsassistent zijn, maar ook een pedagogisch medewerker die de inzet op school combineert met de buitenschoolse opvang. Om de gebieden te helpen bij het inzetten van een extra professional hebben wij deze handreiking opgesteld. In deze handreiking staan interventies voor het werven van nieuwe onderwijsassistenten en het inzetten van bestaande onderwijsassistenten.

Inzetten bestaande onderwijsassistent in groep 1 en 2.

Veel scholen hebben ervoor gekozen om met de (aflopende) middelen van het Nationaal Programma Onderwijs onderwijsassistenten in te zetten. De onderwijsassistenten worden echter vaak ingezet in hogere groepen. Binnen het programma Ontwikkeling jonge kind is het mogelijk om de bestaande onderwijsassistenten binnen de school te behouden, en in te zetten in groep 1 en 2. Dit sluit aan bij de lijn 'Behoud van personeel' van de aanpak van het personeelstekort.

De bestaande onderwijsassistenten kunnen de mogelijkheid krijgen om zich te specialiseren in de ontwikkeling van het jonge kind, door deel te nemen aan het scholings- en coachingsaanbod, wat onderdeel uitmaakt van de derde programmalijn van het programma Ontwikkeling jonge kind.

Werven nieuwe onderwijsassistent

Een school kan er ook voor kiezen om een nieuwe onderwijsassistent te werven. Wellicht kan gebruik worden gemaakt van het huidige netwerk van het schoolbestuur of regionaal samenwerkingsnetwerk. Ook kan de samenwerking met kinderopvangorganisaties in de regio's worden opgezocht om combinatiebanen voor pedagogisch medewerkers te realiseren. In bijlage 1 onderaan deze handreiking is een voorbeeldprofiel en -vacaturetekst te vinden.

Vanuit OCW zullen de opleidingen tot onderwijsassistent op de hoogte worden gebracht over het programma Ontwikkeling jonge kind, met de vraag of zij net-afgestudeerden kunnen wijzen op de kansen in de deelnemende gebieden. Indien gewenst kunnen wij verder faciliteren bij het leggen van contacten met de opleiders.

Pedagogisch medewerkers op de basisschool (als combinatiebaan)

Niet alleen onderwijsassistenten, maar ook pedagogisch medewerkers vanuit de kinderopvang kunnen worden ingezet in groep 1 en 2 van de basisschool. Zij kunnen hun baan op de kinderopvang combineren met inzet op school, als combinatiebaan. Pedagogisch medewerkers zijn expert op het gebied van spelend leren, wat een belangrijke waarde is binnen het programma Ontwikkeling jonge kind. Ook wordt de doorlopende ontwikkellijn ondersteund en hebben kinderen vaker een bekend gezicht voor de klas. Daarnaast hebben pedagogisch medewerkers in de kinderopvang vaak kleinere contracten gezien de beperkte openingstijden van de buitenschoolse opvang. Een combinatiebaan met het onderwijs biedt kansen voor een groter contract. Wel zijn er een aantal punten waarmee rekening gehouden dient te worden:

1. Verklaring omtrent gedrag

Wanneer iemand zowel in de kinderopvang als in het primair onderwijs werkt of gaat werken, heeft die persoon volgens de huidige regels twee verschillende VOG's nodig. Voor beide sectoren gelden soortgelijke risico's, maar er worden verschillende screeningsprofielen gehanteerd. Het screeningsprofiel voor de kinderopvang is zwaarder dan die voor het onderwijs, maar toch moeten er voor deze groep op dit moment twee verschillende VOG's worden aangevraagd.

2. Uitwisseling van personeel

Op de uitleen van personeel tussen kinderopvang en primair onderwijs wordt btw geheven. In de (Europese) btw-regelgeving is vastgesteld dat de uitleen een btw-belaste prestatie is. Doordat onderwijs- en kinderopvangpartijen deze btw niet in aftrek mogen brengen, kan de uitleen van personeel tussen deze partijen kostprijsverhogend werken en een extra administratieve druk vormen.

Om de btw-druk te voorkomen of verminderen, zijn de volgende oplossingen mogelijk. Deze zijn in meer detail beschreven in een handreiking van OCW en SZW, te raadplegen middels deze link: [Handreiking btw in de samenwerking tussen onderwijs en kinderopvang | Publicatie | Rijksoverheid.nl](#)

1. Een medewerker kan zowel een arbeidsovereenkomst met de school als met de kinderopvanginstelling sluiten. Er is dan geen sprake van detachering van personeel, waardoor de btw-plicht dan ook niet van toepassing is.
2. De onderwijs- en de kinderopvangorganisaties kunnen een fiscale eenheid vormen, als zij in financieel, organisatorisch en economisch opzicht vergaand zijn verweven. Prestaties die binnen de fiscale eenheid worden verricht, blijven buiten het bereik van de btw-heffing.

3. De onderwijs- en de kinderopvangorganisatie kunnen ervoor kiezen om vervolgens het leerstuk van de 'kosten voor gemene rekening' een medewerker in te schakelen. Er hoeft geen btw te worden betaald als de kosten van deze medewerker volgens een vooraf overeengekomen vaststaande verdeelsleutel worden verdeeld over de kinderopvangen de school.

Bijlage 1 Voorbeeldprofiel

- **Voorwaarden aan extra professional**
 - De extra professional naast een reguliere leerkracht in groep 1 en 2 dient minimaal over een diploma als onderwijsassistent (mbo niveau 3) of pedagogisch professional (mbo niveau 3) te beschikken.
 - De professional heeft affiniteit met de ontwikkeling van kleuters, en is zich ervan bewust dat de ontwikkelfase van kleuters anders is dan die van oudere kinderen en ook om een andere benadering vraagt.
 - De professional is in staat een taalrijke, prettige en stimulerende omgeving te creëren voor jonge kinderen en hen uit te dagen.
- **Voorwaarden school/"wat bieden wij"**
 - Wij zorgen voor goede en intensieve ondersteuning. Zo beschikken onze leerkrachten over didactische en intercollegiale vaardigheden om de juiste begeleiding aan nieuwe collega's te geven.
 - Wij bieden gezamenlijke training en coaching aan onze pedagogisch medewerkers en leerkrachten, zodat professionals uit beide sectoren elkaar beter kunnen leren kennen en ook onderling kennis uit kunnen wisselen.

Concept vacature tekst

Wat ga je doen?

[Naam school] is op zoek naar een onderwijsassistent of pedagogisch medewerker, die werk op de kinderopvang en op school combineert. Je bent er om de leerkracht en de leerlingen in groep 1 en 2 te ondersteunen en ervoor te zorgen dat er meer interactie en aandacht is voor de leerlingen. Je wordt warm van het zien ontwikkelen van jonge kinderen, en speelt daarbij graag een stimulerende rol. Zo weet je hoe je kinderen kunt stimuleren om zelf na te denken, en hen uit te dagen om een stapje te zetten in de ontwikkeling. Je hebt de goede pedagogische kwaliteiten om die ondersteuning te kunnen bieden, en bent voor geruime tijd beschikbaar.

Jij bent een aanpakker en staat stevig in je schoenen. Je bent stressbestendig, flexibel, proactief en zelfstandig. Voor je team ben je een prettige en energieke collega. Je denkt en werkt vanuit nieuwsgierigheid en vertrouwen en je houdt van samenwerken. Spelend leren staat hoog in jouw vaandel, en je vindt het leuk om aan te sluiten bij de interesses van kinderen en de eigen autonomie te stimuleren.

Wat bieden wij jou?

[Informatie over school en tekst over visie].

We bieden jou per [startdatum] een inspirerende en uitdagende werkomgeving. Daarbij hoort natuurlijk een goed pakket aan arbeidsvoorwaarden, conform [CAO X]

- [informatie over contract]. Bevalt het van beide kanten goed, dan kan jouw contract verlengd worden. We zijn op zoek naar een collega die ons team voor langere periode komt versterken.
- Je wordt ingeschaald in schaal [x]. [Informatie over salaris etc.]
- [vakantiedagen]
- [vakantietoelage en eindejaarsuitkering]
- Wij bieden intensieve begeleiding aan nieuwe collega's. Onze leerkrachten beschikken over didactische en intercollegiale vaardigheden om de juiste begeleiding aan nieuwe collega's te geven.

Wat breng je mee?

Om deze functie goed te kunnen vervullen heb je minimaal een diploma Onderwijsassistent (niveau 3) of Pedagogisch medewerker (niveau 3) op zak. Verder vinden we het belangrijk dat je enthousiast bent en affiniteit hebt met onze jonge leerlingen.